

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)
Віденська консерваторія в м Будапешт, (Угорщина)

**III Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2021 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 12 від 22 квітня 2021 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2021 р.). – Мукачево: МДУ, 2021. – 233 с.

Відповідальний за випуск: Феєр О.В. – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами, відповідальна за наукову роботу кафедри.

Технічний редактор: Товт Т.Й. – к.е.н., доцент.

У збірнику тез за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту та управління економічними процесами Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, студентів, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

© Мукачівський державний університет, 2021
© Кафедра менеджменту та управління економічними процесами, 2021

А.С.ЯСЮК

здобувач ОС «Бакалавр»
спеціальності 073 «Менеджмент»,

К.Й. ПУГАЧЕВСЬКА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ВПЛИВ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ОПТОВУ ТА РОЗДРІБНУ ТОРГІВЛЮ УКРАЇНИ

Саме в епоху глобалізації світової економіки, коли рівень конкуренції істотно збільшується, а виробництво товарів та послуг, в свою чергу, входить у стадію перевиробництва, надзвичайно зростає роль торгівлі. Торгівля стає одним з найпрогресивніших видів діяльності, що забезпечує реалізацію вироблених товарів та послуг кінцевим споживачам. Адже саме торгівля є одним зі значущих джерел внутрішнього валового продукту та наповнення бюджету.

Слід зауважити, що український ринок завжди вважався ризикованим. У зв'язку із загальним погіршенням економічної ситуації, як наслідок, зниженням попиту та купівельної спроможності населення стає очевидно, що одні компанії скорочують свою присутність, інші навіть залишають вітчизняний ринок, а деякі (невелика частина), навпаки, збільшують обсяги продажів. Конкуренція на вітчизняному ринку може значно зрости у зв'язку з виходом з нього деяких великих західних компаній. Для українських компаній з'явилась можливість скористатися цією нішею та вивести на ринок свої торгові марки, які сьогодні можуть скласти гідну конкуренцію західним брендам за ціною та якістю продукції.

Сучасний стан роздрібною торгівлі характеризується домінуванням роздрібних торговців над постачальниками. З кожним роком зростає вклад торгівлі у формування внутрішнього валового продукту України. За останні два десятиріччя українських «ринку виробника» перетворився на «ринку споживача» і, як результат, внутрішня торгівля все більше здійснює тиск на промислові підприємства щодо вибору асортименту товарів для продажу. Основним гравцем у внутрішній торгівлі стали торговельні мережі, що відповідає загальносвітовим тенденціям глобалізації [1].

Процеси глобалізації призводять до того, що ринки стають усе більш консолідованими та концентрованими. Завдяки бурхливому зростанню національних та закордонних мереж стабільно збільшуються обсяги продажу товарів населенню шляхом вищих стандартів обслуговування [1]. Тому пріоритети в поведінці споживачів направлені в сторону сучасних форматів роздрібною торгівлі.

Торговельні мережі виступають каталізатором позитивних змін в розвитку матеріально-технічної бази торгівлі: упроваджуються сучасні торговельні технології, створюються роздрібні торговельні підприємства, які за рівнем культури обслуговування покупців відповідають вимогам європейських стандартів. Розвиток великих торгових центрів, прагнення підвищити щільність купівельної маси в магазині шляхом пропозиції повного асортименту товарів відповідає сучасній тенденції до універсалізації мережевої торгівлі.

Оптова торгівля є одним із видів прояву і узгодження ринкових інтересів виробників і покупців та уособлюється продажем товарів і послуг з метою їх перероблювання або подальшого продажу. Оптова торгівля відіграє важливу роль у забезпеченні товарного обміну, об'єднуючи території, встановлюючи доцільні господарські зв'язки між виробниками та покупцями. Поглиблення і вдосконалення цієї ролі оптовою торгівлею є важливою об'єктивною передумовою забезпечення

стабільного та динамічного розвитку економіки нашої країни на шляху її ринкових перетворень.

Визначення впливу глобалізації на оптову торгівлю вимагає переосмислення ролі транспорту, транспортної інфраструктури і транспортних зв'язків між суб'єктами оптового ринку. Вивчення даного питання є надзвичайно актуальним зважаючи на перспективи активної інтеграції України до європейського бізнес-простору.

Дані табл.1 свідчать про значні коливання оптового товарообігу. За підсумками 2021 р. оптовий товарообіг становив 196452,7 млрд. грн. Порівняно з 2020 р. обіг підприємств оптової торгівлі збільшився на 38,7%,. У 2021 році спостерігається збільшення роздрібного товарообігу на 10,5%.

Таблиця 1

Оптовий та роздрібний товарооборот підприємств оптової та роздрібної торгівлі у 2020-2021 рр.

	Січень 2020 р.	Січень 2021 р.
Оптовий товарооборот підприємств оптової торгівлі (юридичних осіб), млн.грн	141669,8	196452,7
Індекс фізичного обсягу оптового товарообороту (у порівнянних цінах) до січня 2019 р. та 2020 р., %	98,0	99,4
Оборот роздрібної торгівлі, млн.грн	90833,2	99207,0
Індекс фізичного обсягу обороту роздрібної торгівлі (у порівнянних цінах), %		
до січня 2019 р. та 2020 р.	112,1	103,5
до грудня 2019 р. та 2020 р.	78,1	72,1
Роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі (юридичних осіб), млн.грн	65047,0	71915,1
Індекс фізичного обсягу роздрібного товарообороту (у порівнянних цінах), %		
до січня 2019 р. та 2020 р.	110,8	104,9
до грудня 2019 р. та 2020 р.	77,1	72,9

Джерело [2]

Одним з інструментів глобалізації є розвиток торгівлі через інтернет-ресурси. Останніми роками все більше людей купують товари в іноземних інтернет-магазинах. Також наслідком євроінтеграції України є більш вільний доступ імпортованих товарів на вітчизняний ринок. Таким чином, іноземні товари поступово витісняють вітчизняні товари з ринку.

Отже, для подальшого розвитку цього сектору економіки, а саме, розвитку оптової та роздрібної торгівлі, потрібно впроваджувати реформи, спрямовані на детінізацію економіки загалом, покращення інвестиційного клімату, підвищення рівня життя населення для стимулювання платоспроможного попиту, стабілізацію валютного курсу. Крім того, важливим для України є проведення політики імпортозаміщення, що дасть можливість створювати нові робочі місця та стимулювати внутрішнє виробництво.

Список використаних джерел:

1. Назаренко О.І. Аналіз стану ринку оптової та роздрібної торгівлі України. Сучасні проблеми економіки та підприємництва. 2017. Вип. 12. С. 66–71.
2. Офіційні матеріали державного комітету статистики України. [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>